



Prim-ministrului Republicii Moldova
Domnului Pavel Filip
Ministrului Agriculturii, Dezvoltării Regionale
și Mediului
Domnului Vasile Bîtcă

Nr. 01-12/2017 din 18.12.2017

Stimate Domnule Prim-ministru,
Stimate Domnule Ministru,

Comitetul subbazinal al râului Bîc dorește să atragă atenția asupra calității precare a apelor de suprafață din Republica Moldova, în mod special a râului Bîc, care sunt poluate preponderent cu apele uzate neepurate sau parțial epurate, din cauza disfuncționalității stațiilor de epurare municipale sau inexistenței acestora în localitățile din bazin, poluare care se intensifică concomitent cu evacuarea apelor uzate industriale, care necesită un proces de pre-epurare adițional, înainte de deversarea lor în sistemele centralizate de canalizare, lucru care practic nu se realizează de către agenții economici care funcționează pe teritoriul Republicii Moldova.

Managementul resurselor de apă în Republica Moldova este reglementat de Legea Apelor nr. 272 din 23.12.2011, care a intrat în vigoare pe data de 26.11.2013, și Regulamentele conexe care o pun în aplicare. Fiind parte integrantă a Acordului de Asociere semnat între Republica Moldova și Uniunea Europeană, legea a fost parțial armonizată cu directivele Consiliului: nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale și nr. 91/676 CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu directivele Parlamentului European și ale Consiliului: nr. 2000/60/CE din 23 octombrie 2000 privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul resurselor de apă; nr. 2006/7/CE din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei pentru scăldat; nr. 2007/60/CE din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații; nr. 2008/105/CE din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, creează cadrul legal necesar gestionării, protecției și folosinței apelor. Acest cadru legislativ și regulatoriu vine să îmbunătățească managementul în domeniul resurselor de apă din Republica Moldova, cu scopul asigurării calității bune a apelor și utilizării raționale a resurselor de apă.

Este necesar de asemenea de menționat că în art. 47 din Legea nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului nr. 10 din 01.10.1993 art. nr.: 283. Ultima modificare: [LP281 din 16.12.16](#), [MO472-477/27.12.16 art.947](#); [în vigoare 01.01.17](#)) se stipulează că agenții economici, indiferent de forma de proprietate, care folosesc resursele acvatice și care evacuează ape uzate, sunt obligați: b) **să asigure preepurarea apelor reziduale** la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților.

Articolul 1 din Legea apelor Nr. 272 din 23.12.2011 (MO nr. 81, art. nr. 264 din 26.04.2012. Data intrării în vigoare: 26.10.2013. Ultima modificare [LP162 din 18.07.14](#), [MO261-267/05.09.14 art.582](#)) include scopul legii, inclusiv pct. c) stabilirea mecanismelor de protecție a stării apelor, **prevenirea oricărei degradări ulterioare a apelor**, protecția și restabilirea mediului acvatic, convergența treptată și sistematică a protecției și a gestionării lor cu cerințele europene; Prin articolul 3, obiectul (1, b) din lege, se reglementează activitățile care au impact asupra apelor de suprafață și a celor subterane, inclusiv captarea și folosința apei, **deversarea apelor uzate** și a

Comitetul subbazinal al râului Bîc

tel (+373 22) 106681, fax (+373 22) 106680,
str. Hîjdeu 95A, Chișinău, MD-2005, Republica Moldova
e-mail: cnm@environment.md, web: www.environment.md



poluanților, alte activități care ar putea dăuna calității apelor. Iar în articolul 34 (Interzicerea poluării apelor) (1) se stipulează clar, că **deversarea, introducerea de poluanți într-un corp de apă de suprafață, într-un corp de apă subterană, în terenurile fondului de apă sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de apă de suprafață sau într-un corp de apă subterană sunt interzise**, cu excepția cazurilor în care se efectuează în conformitate cu condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.

Este important de menționat că calitatea apelor are un impact direct asupra sănătății populației, respectiv asupra productivității muncii, utilizării mijloacelor fondurilor de asigurare în sănătate și social, în cazul îmbolnăvirilor populației.

În acest context, dorim să subliniem că pentru diminuarea poluării apelor de suprafață este importantă respectarea prevederilor Legii nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător și a Legii apelor nr. 272 din 23.12.2011 prin **construcția stațiilor de epurare noi** în localitățile din Republica Moldova, precum și **utilizarea întreprinderilor și unităților comerciale cu tehnologii de pre-epurare a apelor uzate industriale, deversate în sisteme centralizate de canalizare**, care depășesc parametrii normativi prevăzuți de HG 950 din 25.11.2013.

Majoritatea stațiilor de epurare municipale din Republica Moldova sunt disfuncționale sau lipsesc cu desăvârșire, apele uzate menajere fiind deversate în râuri cu o epurare insuficientă sau fără epurare. Aceste stații de epurare, construite înainte de anii '90, sunt epuizate fizic și moral, iar tehnologiile aplicate nu mai fac față abundenței substanțelor chimice toxice, utilizate în activitățile menajere și economice (industrie, agricultură, servicii, etc.) în epoca modernă. Focusarea sporită a autorităților în ultimii 7 ani, în vederea construcției sistemelor de apeduct, a crescut volumul de apă utilizată de către populație și agenți economici, însă în absența sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare aceste ape utilizate s-au transformat într-o sursă imensă de poluare a mediului, îndeosebi a apelor de suprafață.

Respectiv, atragem atenția, că ar fi necesar ca Guvernul Republicii Moldova, precum și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, împreună cu autoritățile publice locale, deja să-și concentreze atenția spre **construcția și extinderea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare** în toate localitățile din Republica Moldova, prioritare fiind localitățile cu număr mare al populației și inexistența stațiilor de epurare sau cu stații de epurare cu un grad mare de uzură (de exemplu: or. Strășeni, or. Anenii Noi, or. Soroca, etc.).

În același timp, salutăm construcția stațiilor de epurare noi în unele localități din Republica Moldova (de exemplu în or. Călărași, or. Nisporeni, or. Orhei) și planificarea retehnologizării stației de epurare a mun. Chișinău, ceea ce va permite epurarea adecvată a apelor uzate municipale și oferă oportunitatea diminuării poluării râurilor în care se deversează aceste ape uzate epurate.

În acest context, este foarte important de menționat, că tehnologia stațiilor de epurare municipale permite epurare apelor uzate menajere și nu ale celor industriale, care deseori au o încărcătură mare de poluanți. În aceste condiții, pentru a menține buna funcționare a stațiilor de epurare municipale, apele uzate industriale, provenite de la o bună parte de agenți economici, necesită a fi preepurate înainte de deversarea lor în sistemele centralizate de canalizare, în conformitate cu art. 47, b) din Legea nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător. Preepurarea apelor uzate presupune un proces tehnologic care are menirea reducerii concentrațiilor pentru anumite substanțe poluante, generate în funcție de activitatea fiecărei întreprinderi în mod particular, pentru aducerea apelor uzate la componența admisibilă pentru epurarea lor de către stațiile de epurare municipale, în așa mod, ca să nu fie afectat procesul de epurare în funcțiune. Concentrațiile maximal admisibile a parametrilor chimici pentru apele uzate industriale deversate în sisteme centralizate de canalizare sunt prevăzute de HG nr. 950 din 25.11.2013, care pune în aplicare art. 39 și 40 din Legea Apelor nr. 272 din 23.12.2011.



Comitetul de subbazin al râului Bîc este la curent că inițiativa S.A. "Apă Canal Chișinău" din acest an de a pune în aplicare prevederile Legii apelor a provocat un val de nemulțumiri din partea agenților economici din mun. Chișinău, însă trebuie să **subliniem că preepurarea apelor industriale este foarte importantă pentru buna funcționare a stației de epurare a municipiului Chișinău**, care va duce la îmbunătățirea stării ecologice a apei râului Bîc în aval de mun. Chișinău, apă care este utilizată pentru irigarea culturilor agricole pe câmpurile amplasate de-a lungul râului Bîc și pentru adăpatul animalelor domestice. În condițiile actuale, utilizarea apei râului Bîc, care înregistrează gradul V de poluare (cel mai mare grad de poluare), este periculoasă și aduce prejudicii sănătății populației, prin consumul produselor agricole și animaliere, precum și sănătății animalelor domestice.

Aplicarea HG nr. 950 din 25.11.2013 este importantă nu doar în mun. Chișinău, dar pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Pe lângă îmbunătățirea calității apelor de suprafață, acest lucru va duce reconfirmarea angajamentelor asumate de Guvernul Republicii Moldova față de Uniunea Europeană prin semnarea Acordului de Asociere.

Înțelegem și dificultățile de finanțare a astfel de investiții atât pentru agenții economici, cât și pentru autoritățile publice locale. Respectiv, în acest context, propunem următoarele soluții:

1. Urgentarea reformării Fondului Ecologic Național și al Fondului de Dezvoltare Regională.
2. Includerea în prioritățile de finanțare, acordate de aceste fonduri naționale, a construcției și extinderii sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare municipale.
3. Includerea în prioritățile de finanțare, acordate de partenerii de dezvoltare, a construcției și extinderii sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare municipale.
4. Oferirea oportunităților de accesare a finanțării pentru agenții economici în vederea construcției tehnologiilor de pre-epurare a apelor uzate industriale. Aceste oportunități de finanțare pot fi acordate sub formă de credite preferențiale sau credite cu componente de grant.

Considerăm că aplicarea acestor recomandări va contribui la îmbunătățirea calității apelor de suprafață din Republica Moldova și va oferi mari oportunități de utilizare a apelor în mod special în sectorul agricol, pentru irigare, în condițiile unui deficit de apă calitativă.

În speranța unui rezultat pozitiv în gestionarea resurselor de apă în Republica Moldova, primiți înaltele mele considerațiuni.

Cu considerațiune,

Victor Gori

Președintele Comitetului subbazinal al râului Bîc

Primarul satului Botnărești, r-nul Anenii Noi

Pentru corespondență:

Centrul Național de Mediu

Secretariatul tehnic al Comitetului subbazinal al râului Bîc

Str. Alexandru Hîjdeu 95A

Mun. Chișinău, MD-2005

Republica Moldova

Comitetul subbazinal al râului Bîc

tel (+373 22) 106681, fax (+373 22) 106680,
str. Hîjdeu 95A, Chișinău, MD-2005, Republica Moldova
e-mail: cnm@environment.md, web: www.environment.md